

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
ректор Херсонського державного університету,

Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ

«05» червня 2026 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування із фізичної терапії
для здобуття ступеня вищої освіти «**магістр**»
на основі базової вищої освіти
за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація (І7.01 Фізична терапія)
(денна форма здобуття освіти)

Затверджено на засіданні
кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Протокол №10 від 04.05.2026

Завідувачка кафедри

Оксана ЛАВРИКОВА

Голова комісії
(укладач програми)

Наталія ВАСИЛЬСВА

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Зміст програми.....	4
3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування із фізичної терапії.....	7
4. Список рекомендованої літератури.....	9
5. Критерії оцінювання знань із фізичної терапії.....	13

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного екзамену з фізичної терапії для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра на основі базової вищої освіти, розроблена відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Херсонському державному університеті (у редакції наказу № 720-Д від 22.11.2024 року), освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки магістрів фізичної терапії.

Організація та проведення фахового вступного випробування здійснюються у порядку, визначеному Положенням про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Метою вступного випробування є відбір вступників для навчання за ступенем вищої освіти магістра.

Форма проведення вступного випробування — письмова.

Тривалість вступного випробування становить 180 хвилин.

Результати вступного випробування оцінюються за шкалою від 0 до 200 балів.

Під час проведення вступного випробування вступникам забороняється користуватися електронними пристроями, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо інше не передбачено рішенням Приймальної комісії.

У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (зокрема підказок) він відсторонюється від участі у випробуванні, про що складається відповідний акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії зазначає причину відсторонення та час його фіксації. Під час перевірки така робота дешифрується, а вступнику виставляється оцінка, нижча за мінімальну кількість балів, визначену Приймальною комісією та Правилами прийому для допуску до участі в конкурсному відборі або зарахування на навчання поза конкурсом, незалежно від обсягу та змісту виконаної роботи.

Вступники, які без поважних причин не з'явилися на вступне випробування у визначений розкладом час, до участі в подальших вступних випробуваннях та конкурсному відборі не допускаються.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Терапевтичні вправи

Методичні принципи терапевтичних вправ. Основні механізми лікувальної дії фізичних вправ. Мета, завдання та форми терапевтичних вправ. Терапевтичні вправи при захворюваннях опорно-рухового апарату. Терапевтичні вправи при захворюваннях органів дихання. Терапевтичні вправи при захворюваннях серцево-судинної системи. Терапевтичні вправи при захворюваннях органів травлення. Терапевтичні вправи при порушеннях обміну речовин. Терапевтичні вправи при захворюваннях і травмах нервової системи. Особливості застосування терапевтичних вправ при гострих і хронічних порушеннях мозкового кровообігу. Терапевтичні вправи під час вагітності. Терапевтичні вправи у дитячому віці. Терапевтичні вправи при атеросклерозі.

Охарактеризувати техніку застосування активних фізичних вправ з опором для м'язів верхніх і нижніх кінцівок як засобу лікувальної гімнастики. Охарактеризувати техніку застосування пасивних і активних дихальних вправ як засобу лікувальної гімнастики. Охарактеризувати техніку застосування спеціальних вправ лікувальної гімнастики для дрібних і середніх м'язових груп кінцівок у пацієнтів із гострим інфарктом міокарда в першому періоді (перший ступінь активності).

Масаж (загальний, самомасаж, реабілітаційний, спортивний)

Фізіологічний вплив масажу на організм людини. Види та прийоми масажу. Масаж окремих ділянок тіла: спини, голови, обличчя, шиї, верхніх і нижніх кінцівок. Методика проведення масажу при захворюваннях серцево-судинної системи. Методика проведення масажу при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Методика проведення масажу при захворюваннях дихальної системи. Методика проведення масажу при захворюваннях нервової системи. Методика проведення масажу при захворюваннях опорно-рухового апарату.

Охарактеризувати основні положення постурального дренажу та техніку виконання постурального дренажного масажу при бронхоектазах у нижній частці легені. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при бронхіальній астмі у стадії ремісії. Охарактеризувати техніку лікувального масажу задньої поверхні стегна при спастичному паралічі внаслідок порушення мозкового кровообігу. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при артеріальній гіпертензії. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при простому правобічному грудному сколіозі.

Спортивна фізіологія

Фізіологічне обґрунтування збільшення м'язової сили унаслідок силового тренування. Нервово-м'язова адаптація до силової підготовки. Особливості енергозабезпечення рухової діяльності. Енергетичні витрати у стані спокою та при фізичному навантаженні. Реакції ендокринної системи на фізичне навантаження. Вплив гормонів на баланс рідини та електролітів під час фізичного навантаження. Реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Адаптація дихальної системи до постійних тренувальних навантажень. Вплив анаеробного фізичного навантаження на організм людини. Регуляція дихання при фізичному навантаженні. Вибір фізичних вправ для зміцнення здоров'я та підвищення рівня фізичної підготовленості. Адаптація серцево-судинної та дихальної систем до постійних тренувальних навантажень. Адаптація обміну речовин до постійної м'язової діяльності. Фармакологічні, гормональні та фізіологічні речовини, що підвищують працездатність і м'язову діяльність.

Функціональна анатомія

Анатомічна характеристика положень тіла людини. Загальний центр ваги. Морфофункціональна характеристика положення тіла при нижній та верхній опорі. Види і режими роботи м'язів. Біомеханіка м'язів. Анатомічна характеристика циклічних рухів. Ходьба. Анатомічна характеристика бігу. Анатомічна характеристика ациклічних рухів. Анатомічна характеристика обертальних рухів. Біодинаміка внутрішніх органів при різних положеннях тіла та під час руху.

Вступ до спеціальності

Реабілітація та її різновиди. Загальне поняття про реабілітацію, її види та особливості фізичної терапії. Моделі пересування і методи підстраховки. Класифікація допоміжних засобів пересування та їх характеристика. Правила застосування ходунків і милиць. Етичний кодекс фахівця з фізичної терапії: обов'язки та відповідальність перед громадськістю, клієнтом і професією.

Апаратна фізична терапія та застосування фізичних чинників

Методи застосування фізичних чинників, засновані на дії постійного та імпульсного електричного струму. Методи застосування фізичних чинників, засновані на дії змінного електричного струму. Методи застосування фізичних чинників, засновані на дії електромагнітного поля. Механотерапія. Термотерапія як метод фізичної терапії. Застосування інфрачервоного випромінювання як методу фізичної терапії. Ультрафіолетове випромінювання як метод фізичної терапії. Гідротерапія. Зовнішнє та внутрішнє застосування мінеральних вод. Бальнеотерапія. Кліматотерапія. Курортотерапія.

Охарактеризувати та пояснити методику застосування постійного електричного струму (гальванізації) при функціональних розладах нервової системи. Охарактеризувати та пояснити методику проведення електрофорезу з лідокаїном при остеохондрозі поперекового відділу хребта. Охарактеризувати та пояснити методику проведення дарсонвалізації при невриті слухового нерва.

Охарактеризувати та пояснити методику проведення контактної дарсонвалізації при варикозному розширенні вен нижніх кінцівок. Охарактеризувати та пояснити методику застосування ультрафіолетового опромінення (УФО) при бактеріальному фарингіті. Охарактеризувати та пояснити методику застосування інфрачервоного випромінювання при наслідках травм опорно-рухового апарату. Продемонструвати та пояснити методику віброакустичної терапії при подагрі. Охарактеризувати та пояснити методику проведення інгаляційної терапії за допомогою небулайзера при хронічному бронхіті.

Спортивна медицина та медичний супровід фізичної активності

Мета та основні завдання спортивної медицини. Організація медичного супроводу спортсменів і осіб, які займаються фізичною культурою та спортом, в Україні. Методи оцінювання фізичного розвитку людини. Соматоскопія та антропометрія. Методи визначення фізичної працездатності спортсменів. Основні методи медико-педагогічного контролю під час тренувального процесу. Медичне забезпечення спортивних змагань. Оптимізація тренувального процесу. Принципи побудови тренувальних занять. Синдром перетренованості та фізичного перенавантаження у спортсменів. Спортивний травматизм. Діагностика та домедична допомога при гострих станах у спортсменів.

Організація діяльності реабілітаційних закладів

Визначення ступеня порушення функціонування, обмеження життєдіяльності та встановлення інвалідності в Україні. Повноваження та функції експертних команд з оцінювання повсякденного функціонування особи та лікарсько-консультативних комісій. Сучасна структура системи реабілітації осіб з обмеженнями повсякденного функціонування в Україні. Основні положення законодавства України у сфері реабілітації у сфері охорони здоров'я. Сучасні підходи до реформування системи охорони здоров'я України. Реабілітаційні заклади та мультидисциплінарний підхід у системі охорони здоров'я.

Фізична терапія при серцево-судинних захворюваннях

Клінічна характеристика ішемічної хвороби серця та застосування методів і засобів фізичної терапії при ішемічній хворобі серця. Клінічна характеристика серцевої недостатності та застосування методів і засобів фізичної терапії при серцевій недостатності. Клінічна характеристика артеріальної гіпертензії та застосування методів і засобів фізичної терапії при артеріальній гіпертензії. Клінічна характеристика хронічних захворювань вен нижніх кінцівок та застосування методів і засобів фізичної терапії при хронічній венозній недостатності. Клінічна характеристика атеросклерозу та застосування методів і засобів фізичної терапії при атеросклерозі.

Охарактеризувати методику застосування масажу комірцевої ділянки при артеріальній гіпертензії та пояснити особливості його застосування при артеріальній гіпотензії.

Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях внутрішніх органів

Клінічна характеристика хронічних неспецифічних захворювань легень та застосування методів і засобів фізичної терапії при захворюваннях органів дихання. Клінічна характеристика бронхіальної астми та застосування методів і засобів фізичної терапії при бронхіальній астмі. Клінічна характеристика хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ) та застосування методів і засобів фізичної терапії при ХОЗЛ. Клінічна характеристика плевриту та застосування методів і засобів фізичної терапії при плевриті. Клінічна характеристика емфіземи легень та застосування методів і засобів фізичної терапії при емфіземі легень.

Охарактеризувати методику застосування дихальних вправ пояснити їх основні особливості. Охарактеризувати методику застосування звукових дихальних вправ та пояснити особливості їх використання. Охарактеризувати застосування спеціальних дихальних вправ для профілактики та зменшення плевральних спайок, пояснити особливості їх виконання. Охарактеризувати застосування дренажних дихальних вправ при ураженні різних відділів легень та пояснити особливості їх застосування. Охарактеризувати застосування статичних і динамічних дихальних вправ та пояснити особливості їх використання. Охарактеризувати застосування локалізованого керованого дихання та пояснити особливості його використання.

Фізична терапія при захворюваннях органів чуття

Особливості реабілітаційного супроводу пацієнтів із захворюваннями органа слуху. Фізична терапія при вроджених порушеннях слуху. Особливості реабілітаційного супроводу пацієнтів із захворюваннями органа зору. Фізична терапія при вроджених порушеннях зору. Гіперметропія та астигматизм: сучасні підходи до корекції та профілактики порушень зору. Туговухість: причини виникнення, клінічні прояви, перебіг, лікування та засоби реабілітації.

Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях нервової системи

Методичні особливості застосування засобів фізичної терапії та ерготерапії при захворюваннях і травмах нервової системи. Фізична терапія та ерготерапія осіб із захворюваннями і травмами периферичної нервової системи. Реабілітаційні заходи при гострих і хронічних порушеннях мозкового кровообігу. Особливості фізичної терапії та ерготерапії при черепно-мозковій травмі й травмі спинного мозку. Фізична терапія та ерготерапія дітей із церебральним паралічем. Фізична терапія осіб із травмами та захворюваннями спинного мозку.

Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату

Методи та засоби фізичної терапії й особливості їх застосування при деформаціях хребта. Методи та засоби фізичної терапії й особливості їх застосування при деформаціях стопи. Методи та засоби фізичної терапії й особливості їх застосування при дисплазії кульшового суглоба. Методи та засоби фізичної терапії й особливості їх застосування при дегенеративно-дистрофічних захворюваннях хребта. Методи та засоби фізичної

терапії й особливості їх застосування при остеоартриті. Охарактеризувати методику застосування терапевтичних вправ при кіфотичній деформації грудного відділу хребта. Охарактеризувати коригувальні вправи при сколіотичній деформації залежно від ступеня викривлення. Охарактеризувати коригувальні вправи при плоскостопості в різних вихідних положеннях. Охарактеризувати методику комплексного застосування терапевтичних вправ, масажу та позиціонування при дисплазії кульшового суглоба. Охарактеризувати методику комплексного застосування корекційних технік, масажу та фіксації стопи при вродженій клишоногості.

Фізична терапія при хірургічних захворюваннях

Мета, завдання та принципи реабілітації в хірургії. Види, періоди та етапи реабілітації пацієнтів із хірургічними захворюваннями. Особливості реабілітації при ранах та опіках. Реабілітація пацієнтів із гострими гнійно-запальними захворюваннями шкіри та м'яких тканин. Реабілітація пацієнтів після хірургічних втручань на нижніх кінцівках. Особливості фізичної терапії при ампутаціях верхньої та нижньої кінцівок. Фізична терапія пацієнтів після оперативних втручань на органах грудної клітки. Фізична терапія пацієнтів після оперативних втручань на органах черевної порожнини.

Медична та соціальна реабілітація

Предмет, об'єкт, завдання та методи соціальної реабілітації. Методика розробки індивідуального реабілітаційного плану. Ерготерапевтичні основи технологій соціальної реабілітації осіб із порушеннями опорно-рухового апарату. Технології соціально-реабілітаційної роботи осіб із порушеннями слуху. Технології соціально-трудової реабілітації осіб із порушеннями зору. Соціальна реабілітація дітей та дорослих із церебральним паралічем. Технології соціальної реабілітації осіб із сенсорними порушеннями. Соціально-психологічні аспекти реабілітації осіб із порушеннями інтелектуального розвитку. Медико-соціальна реабілітація осіб з інвалідністю.

Методи клінічної та інструментальної діагностики

Методи обстеження пацієнтів пульмонологічного профілю. Методи обстеження пацієнтів кардіологічного профілю. Методи обстеження пацієнтів ортопедичного профілю. Методи обстеження пацієнтів неврологічного профілю. Дослідження та оцінка фізичного розвитку. Охарактеризувати методики вимірювання та оцінки рухливості хребта. Охарактеризувати методику гоніометрії суглобів верхньої та нижньої кінцівок. Охарактеризувати методику мануального м'язового тестування різних груп м'язів та критерії оцінки м'язової сили. Охарактеризувати методику дослідження фізіологічних сухожилкових рефлексів та критерії їх оцінки. Охарактеризувати методику дослідження патологічних рефлексів та критерії їх оцінки.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ЕКЗАМЕН ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

1. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при дегенеративно-дистрофічних захворюваннях хребта.
2. Клінічна характеристика артеріальної гіпертензії. Методи і засоби фізичної терапії при артеріальній гіпертензії.
3. Ерготерапевтичне оцінювання функціонального стану пацієнтів із неврологічними порушеннями.
4. Адаптація дихальної системи до систематичних тренувальних навантажень.
5. Клінічна характеристика хронічного обструктивного бронхіту та застосування методів і засобів фізичної терапії.
6. Методи і засоби фізичної терапії при поздовжній плоскостопості.
7. Клінічна характеристика пневмонії та застосування методів і засобів фізичної терапії.
8. Клінічні методи вимірювання та оцінки рухливості хребта.
9. Нейрогуморальні механізми впливу фізичних вправ на організм людини.
10. Особливості фізичної терапії та ерготерапії при черепно-мозковій травмі.
11. Клінічна характеристика атеросклерозу. Методи і засоби фізичної терапії при атеросклерозі.
12. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при деформаціях хребта.
13. Клінічна характеристика плевриту. Методи і засоби фізичної терапії при плевриті.
14. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при остеоартриті.
15. Види контролю під час фізичних тренувань.
16. Основні ерготерапевтичні підходи у роботі з особами з порушеннями зору.
17. Фізична терапія пацієнтів після оперативних втручань на органах черевної порожнини.
18. Адаптація дихальної системи до систематичних тренувальних навантажень.
19. Позичіонування при спастичній диплегії.

20. Особливості фізичної терапії та ерготерапії при вроджених порушеннях слуху.
21. Фізична терапія при невриті лицевого нерва.
22. Терапевтичний вплив теплолікування на організм людини.
23. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при дисплазії кульшового суглоба.
24. Спеціальні коригувальні вправи при гіперлордозі поперекового відділу хребта.
25. Анатомічна характеристика положень тіла людини.
26. Клінічні ознаки та ступені втоми під час фізичних тренувань.
27. Охарактеризувати методики контрольованих дихальних вправ та особливості їх застосування при захворюваннях органів дихання.
28. Охарактеризувати застосування високочастотної електротерапії при захворюваннях периферичної нервової системи.
29. Охарактеризувати застосування дихальних вправ зі звуковим супроводом при бронхіальній астмі.
30. Охарактеризувати застосування гальванізації та лікарського електрофорезу при функціональних розладах нервової системи.
31. Охарактеризувати та пояснити методику застосування інфрачервоного випромінювання при наслідках травм опорно-рухового апарату.
32. Охарактеризувати методику проведення інгаляційної терапії за допомогою небулайзера при хронічному бронхіті.
33. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при простому правобічному грудному сколіозі.
34. Охарактеризувати техніку лікувального масажу при хронічних неспецифічних захворюваннях легень у стадії ремісії.
35. Охарактеризувати застосування спеціальних статичних та динамічних дихальних вправ і пояснити особливості їх застосування.
36. Охарактеризувати техніку постурального дренажу дихальних шляхів.
37. Охарактеризувати методику проведення масажу комірцевої зони при артеріальній гіпертензії.

38. Особливості фізичної терапії при ампутації нижньої кінцівки на рівні гомілки.
39. Охарактеризувати методику мануального м'язового тестування сили різних груп м'язів. Пояснити критерії оцінки м'язової сили.
40. Охарактеризувати спеціальні коригувальні вправи при сколіотичній деформації залежно від ступеня викривлення.
41. Методи і засоби фізичної терапії та особливості їх застосування при остеоартриті.
42. Методи і засоби фізіотерапевтичного втручання при травмах спинного мозку в іммобілізаційному періоді.
43. Охарактеризувати методику гоніометрії суглобів верхньої та нижньої кінцівок.
44. Охарактеризувати методику комплексного застосування терапевтичних вправ, масажу та позиціонування при дисплазії кульшового суглоба I ступеня.
45. Охарактеризувати методику комплексного застосування мануальної корекції, масажу та фіксації коригованого положення стопи при клишоногості.
46. Охарактеризувати методику дослідження глибоких сухожилкових рефлексів. Пояснити критерії їх оцінки.
47. Охарактеризувати техніку лікувального масажу задньої поверхні стегна при спастичному парезі внаслідок порушення мозкового кровообігу.
48. Охарактеризувати фази та біомеханічні характеристики нормальної ходи людини.
49. Дати характеристику патологічним типам ходи.
50. Охарактеризувати техніку застосування активних фізичних вправ з опором для м'язів верхніх і нижніх кінцівок як засобу терапевтичних вправ.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова (основна) література:

1. Байда Л., Іванова О. Універсальний дизайн у медичних закладах. Київ, 2019. 96 с.
2. Герцик А. М. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях опорно-рухового апарату. Львів, 2018. 388 с.
3. Головацький А. С., Черкасов В. Г., Сапін М. Р. та ін. Анатомія людини : у 3 т. Вінниця : Нова книга, 2015.
4. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології. Рівне : НУВГП, 2018. 258 с.
5. Григус І. М., Брега Л. Б. Фізична терапія в кардіології. Рівне : НУВГП, 2018. 268 с.
6. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта / А. В. Ольховик. Суми : Сумський державний університет, 2018. 146 с.
7. Легка черепно-мозкова травма. Реабілітаційний інструментарій : посібник. 2020.
8. Мироненко С. Г. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання. Полтава, 2019. 50 с.
9. Михалюк Є. Л., Черепок О. О., Ткаліч І. В. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта. Запоріжжя, 2016. 90 с.
10. Навчальний пакет для персоналу служб із забезпечення кріслами колісними / С. Фрост та ін. 2012.
11. Практичні навички фізичного терапевта : дидактичні матеріали / Бакалюк Т. та ін. Київ, 2022. 164 с.
12. Пропедевтика внутрішньої медицини / за ред. О. Г. Яворського. Київ : Медицина, 2018.
13. Ступницька С. А., Рябуха О. І. Фізична реабілітація дітей першого року життя з вродженою м'язовою кривошиєю. Львів : ЛДУФК, 2011. 124 с.

14. Травматологія і ортопедія : посібник для практичних занять / за ред. О. А. Бур'янова. Київ : Книга плюс, 2006. 135 с.
15. Шкали в нейрореабілітації / М. В. Гуляєва та ін. 2014.
16. Швесткова О., Свєцена К. Ерготерапія. Київ, 2019. 280 с.
17. Швесткова О., Сладкова П. Фізична терапія. Київ, 2019. 272 с.
18. Міністерство охорони здоров'я України. Стандарт медичної допомоги «Опіки». Київ, 2024.
19. Міністерство охорони здоров'я України. Стандарт реабілітаційної допомоги «Надання реабілітаційної допомоги при ампутації кінцівки у дорослих і дітей». Київ, 2025.
20. Міністерство охорони здоров'я України. Стандарт реабілітаційної допомоги «Надання реабілітаційної допомоги при травмах спинного мозку». Київ, 2025.
21. Міністерство охорони здоров'я України. Стандарт реабілітаційної допомоги «Реабілітаційна допомога при церебральному паралічі та інших органічних ураженнях головного мозку у дітей». Київ, 2025.

Допоміжна література:

1. Adams J., Cerny K. Observational gait analysis. Thorofare : SLACK Incorporated, 2018. 368 p.
2. Atlas of amputations & limb deficiencies: surgical, prosthetic, and rehabilitation principles. 4th ed., 2018.
3. Campbell's physical therapy for children / R. J. Palisano et al. 5th ed., 2017.
4. DeJong's the neurologic examination / W. W. Campbell et al. 8th ed., 2020.
5. Dutton M. Orthopaedic examination, evaluation, and intervention. 5th ed., 2019.
6. Edelstein J. et al. Lower-limb prosthetics and orthotics: clinical concepts. 2010.
7. Fatters L., Tilson J. K. Evidence-based physical therapy. 2nd ed. Philadelphia : F. A. Davis Company, 2019. 704 p.
8. Geriatric physical therapy / A. A. Guccione et al. 3rd ed. 2011.

9. Guidelines for cardiac rehabilitation and secondary prevention programs. 5th ed. 2013.
10. Hamill J., Knutzen K. M., Derrick T. R. Biomechanical basis of human movement. 4th ed. Philadelphia : Wolters Kluwer Health, 2014. 528 p.
11. Jewell D. V. Guide to evidence-based physical therapy practice. 4th ed. Burlington : Jones & Bartlett Learning, 2018. 488 p.
12. Kapandji I. A. The physiology of the joints. Vol. 1–3. 6th ed., 2010.
13. Kisner C. et al. Therapeutic exercise: foundations and techniques. 7th ed., 2018.
14. Magee D. J., Manske R. C. Orthopedic physical assessment. 7th ed., 2021.
15. Neumann D. A. Kinesiology of the musculoskeletal system: foundations for rehabilitation. 3rd ed. St. Louis : Elsevier, 2016. 784 p.
16. Norkin C. C., White D. J. Measurement of joint motion: a guide to goniometry. 5th ed. Philadelphia : F. A. Davis Company, 2016. 224 p.
17. O’Sullivan S. B. et al. Physical rehabilitation. 7th ed., 2019.
18. Pediatric rehabilitation: principles and practice / D. J. Matthews et al. 5th ed., 2015.
19. Physiotherapy practice in residential aged care / J. C. Nitz. 2004.
20. Pocketbook of neurological physiotherapy / S. Lennon et al. 2009.
21. Solomon S. Techniques in cardiopulmonary physiotherapy. 2018.
22. Wise C. H. Orthopaedic manual physical therapy: from art to evidence. Burlington : Jones & Bartlett Learning, 2015. 650 p.
23. Lifespan neurorehabilitation: a patient-centered approach from examination to intervention and outcomes / D. W. Fell et al. 2018.
24. Observational gait analysis. Rancho Research Institute Inc., 2001. 120 p.

INTERNET – ресурсы

1. World Health Organization. Rehabilitation [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.who.int/europe/health-topics/rehabilitation>
2. World Health Organization. Rehabilitation in health systems [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241549974>

3. World Physiotherapy. Professional resources and evidence-based practice [Electronic resource]. – Mode of access: <https://world.physio>
4. PEDro – Physiotherapy Evidence Database [Electronic resource]. – Mode of access: <https://pedro.org.au>
5. Physiopedia – Free Physiotherapy Knowledge Base [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.physio-pedia.com>
6. American Physical Therapy Association (APTA). Evidence-Based Practice Resources [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.apta.org/patient-care/evidence-based-practice-resources>
7. Cochrane Library – Systematic Reviews in Health Care [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.cochranelibrary.com>
8. National Center for Biotechnology Information (NCBI Bookshelf). Physical therapy overview [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK561514>
9. World Health Organization. Package of Interventions for Rehabilitation (PIR) [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240071124>
10. Centre for Evidence-Based Medicine (University of Oxford). Evidence-based practice tools [Electronic resource]. – Mode of access: <https://www.cebm.ox.ac.uk>

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

Кількість балів	Характеристики критеріїв оцінювання знань
200,0 – 170,0	Абітурієнт виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу освітніх компонент, які передбачені програмою фахового вступного випробування. Має чіткі адекватні знання вирішення питання покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації осіб різного віку до умов оточуючого середовища. Знає медико-біологічні основи, теорію та методику фізичної реабілітації, а також особливості фізичної реабілітації різних вікових груп населення. Вміє вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем. Вміє здійснювати фізичну реабілітацію, застосовуючи їх методику. Опанував методологією основних методів та засобів фізичної реабілітації, вміє грамотно інтерпретувати їхні результати, засвоїв взаємозв'язок основних понять освітніх компонент, їх значення

	для подальшої професійної діяльності. Вміє самостійно провести методики фізичної терапії та адекватно оцінювати функціональні можливості здорової людини для розробки раціональних принципів професійного відбору. Володіє вміннями на рівні професійної компетенції – застосовувати набуті знання у професійній діяльності. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію.
169,0 - 164,0	Абітурієнт виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу освітніх компонент вище середнього рівня, може допустити незначні неточності в формулюванні понять чи при інтерпретації результатів досліджень. Вміє застосовувати набуті знання на алгоритмічному рівні, продуктивний рівень виявляється епізодично. Недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблеми, пов'язаних з порушеннями функцій органів та систем. Продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять освітніх компонент, їх значення для подальшої професійної діяльності
163,0 - 140,0	Абітурієнт виявив загалом добрі знання навчального матеріалу освітніх компонент, при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив декілька помітних помилок; має практичні навички проведення сучасних методів фізичної терапії за нозологіями, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі певної теми. Рівень самостійності мислення недостатній: під час виконання роботи вимагає інструкцій; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
127,0 - 139,0	Абітурієнт виявив знання навчального матеріалу освітніх компонент у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; має уявлення про основні закономірності розвитку та перебігу фізіологічних функцій, але його знання мають загальний характер. Не вміє встановлювати основні закономірності. Пояснення основних фізіологічних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність подій, допускає помилки у визначенні основних понять. Його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами, припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання та при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. Пояснення основних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність в будові, структурі, функціях, допускає помилки у визначенні основних понять.
126,0 - 120,0	Абітурієнт виявив знання основного навчального матеріалу освітніх компонент в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; має уявлення про фізіологічні механізми життєдіяльності та розвиток організму людини, але його знання мають загальний характер. Він замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні, що свідчить про низький рівень сформованості компетентності.
70,0 – 119,0	Абітурієнт має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу освітніх компонент, що виносяться до програми фахового вступного випробування; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань. Не володіє

	термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
69,0 - 0	Абітурієнт не має знань зі значної частини навчального матеріалу; допускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал; відмовляється відповідати.